

Nazwisko BOROWCZYK

Imiona Jan Stanisław Pseudonim

Z domu

Data urodzenia 11.05.1919 Miejscowość, kraj Nowy Sącz

Data śmierci 22.03.2009 Miejscowość, kraj Ottawa, Kanada

Lat życia 89

Adres cmentarza

Źródła: www.polishairforce.pl (Polskie Siły Powietrzne
w II wojnie światowej)

Zawód Tytuły naukowe

Rodzaj wojska Stopień wojskowy ..porucznik.....

Odznaczenia

.....

.....

- ⌘ Polska 1939
- ⌘ Francja 1939-40
- ⌘ Wielka Brytania 1940-46
- ⌘ Związek Radziecki, Bliski Wschód i Włochy 1941-46
- ⌘ US Army Air Forces 1943-45
- ⌘ Front wschodni 1943-45
- ⌘ Wojenne relacje lotników
- ⌘ Życiorysy lotników polskich
- ⌘ Loty bojowe i operacyjne
- ⌘ Cmentarze wojenne
- ⌘ Szkoła Podchorążych Lotnictwa 1928-39
- ⌘ „Lista Bajana”
- ⌘ „Lista Krzystka”
- ⌘ Pozostałe artykuły i galerie
- ⌘ Podziękowania i źródła
- ⌘ Księga gości (dopisz się!)
- ⌘ O stronie/kontakt
- ⌘ Linki

Jan Borowczyk

Przemysła. Tam, jako podejrzany o bycie oficerem w cywilu, został zatrzymany przez NKWD. Dopisało mu szczęście i uciekł, być może unikając dzięki temu radzieckich łagrów.

Bez większych kłopotów - i, co ciekawe, legalnie - 7 listopada 1939 r. zdołał przekroczyć nowo utworzoną granicę, ustaloną między obszarami Polski okupowanymi przez ZSRR i III Rzeszę. Koleją dotarł do rodzinnego miasta. W drugiej połowie listopada wstąpił do formujących się struktur późniejszego Związku Walki Zbrojnej i przyjął pseudonim "Forster". Miał to być angielski odpowiednik jego nazwiska (słowo "bór", skąd wywodzi się nazwisko "Borowczyk", przetłumaczyć można jako "forest"). W kwietniu 1940 r. podjął ostateczną decyzję o ucieczce z kraju i próbie dotarcia do sformowanego we Francji pod wodzą gen. Władysława Sikorskiego Wojska Polskiego. 12 kwietnia przeszedł na Słowację, a 14 kwietnia na Węgry. Następnie, dzięki pomocy ambasady w Budapeszcie dołączył do zorganizowanej grupy Polaków, która miała przedostać się do Jugosławii. Zgłosił się jako ochotnik, który po jugosłowiańskiej stronie miał pozwolić się złapać strażnikom, by odciągnąć ich uwagę od reszty przedzieraających się przez zieloną granicę uciekinierów. Plan się powiódł, a Borowczyk w rezultacie parę dni przesiedział w różnych aresztach. Zwolniono go i 8 maja 1940 r. znalazł się w Belgradzie, skąd wyruszył dalej do Splitu. 17 maja na pokładzie greckiego statku "Patris" opuścił Jugosławię. Portem docelowym miała być Marsylia, jednak ze względu na niestabilną sytuację polityczną i działania wojenne (tydzień wcześniej III Rzesza ruszyła z ofensywą przeciwko Francji i krajom Beneluksu) statek skierowano do Bejrutu.

Po badaniach medycznych i koniecznej weryfikacji Borowczyk wcielony został w stopniu starszego sierżanta podchorążego do Brygady Strzelców Karpackich dowodzonej przez płk. dypl. Stanisława Kopańskiego, a stacjonującej w miejscowości Homs. Jako artylerzystę przydzielono go do dywizjonu artylerii górskiej, dysponującego działami kal. 65 mm. Po kapitulacji Francji wraz z brygadą przeszedł pod dowództwo brytyjskie. Droga wiedzącą przez Palestynę trafił do Egiptu. W styczniu 1941 r. brygadę przemianowano na Samodzielną Brygadę Strzelców Karpackich i rozpoczęto dostosowywanie jej do etatów brytyjskich. Borowczyk w składzie trzydywizjonowego pułku artylerii brał udział w kampanii afrykańskiej: w maju 1941 r. walczył w obronie Marsa Matruh, od 19 sierpnia 1941 r. w Tobruku. W twierdzy wykonywał obowiązki łącznika. Nocą z 9 na 10 grudnia 1941 r. Tobruk został odblokowany (oddziały oblężone połączyły się z siłami nacierającymi ze wschodu), a SBSK włączono do wojsk prowadzących ofensywę na Pustyni Libijskiej. Borowczyk walczył potem pod El Gazalą, Bardia i El Mechili.

22 września 1941 r. otrzymał promocję oficerską na stopień podporucznika. W dniach od 20 do 25 stycznia 1942 r. zaliczył kurs obrony przeciwlotniczej w Darnie. Od końca kwietnia 1942 r. był instruktorem topografii w szkole podoficerskiej brygady. 8 maja 1942 r., już w Palestynie, przeniesiony został do 3 Karpackiego Pułku Artylerii Lekkiej 3 Dywizji Strzelców Karpackich (3 DSK), powstaje po połączeniu SBSK i oddziałów Armii Polskiej w ZSRR, ewakuowanych na Bliski Wschód. Kolejne miesiące spędził z dala od walki, odpoczywając i szykując się ze swoją jednostką do odejścia na front.

21 października 1942 r., podczas prowadzonego w 3 DSK naboru do lotnictwa, zgłosił się jako ochotnik. Po przejściu wstępnych badań został pomyślnie zakwalifikowany. 25 listopada na pokładzie statku "Devonshire" odpłynął z perskiego rzecznego portu Basra do Karaczi w Indiach. Następnie, statkami "Nevada", "City of Paris" i "Empress of Canada" płynął do Anglii. Nocą z 13 na 14 marca 1943 r. ten ostatni został zatopiony przez włoski okręt podwodny. Borowczyk szczęśliwie przeżył i po parugodzinym pływaniu w zimnym oceanie został wzięty na pokład przez brytyjską korwetę "Petunia". Z innymi rozbitkami został odtawiony do Freetown. Przerwaną drogą do Wielkiej Brytanii kontynuował tak, że ostatecznie 8 kwietnia 1943 r. wpłynął do liverpoolskiego portu na pokładzie "Mauretanii".

Po krótkim pobycie w Bazie Sił Powietrznych w Blackpool wysłany został na kursy teoretyczne do ACTC w Hucknall, a następnie - 14 czerwca 1943 r. - do ITW w Torquay. Wyznaczony został do dalszego szkolenia jako pilot i od 20 września w polskiej szkole pilotażu początkowego 25 EFTS w Hucknall latał na Tiger Mothach. Od 23 grudnia 1943 r. kontynuował trening w polskiej szkole pilotażu podstawowego 16 SFTS w Newton. Tam z kolei latał na jednosilnikowych Masterach. Po ukończeniu kursu pilotażu i otrzymaniu gapy (polskiej odznaki pilota), 25 lipca 1944 r. rozpoczął szkolenie na pilota myśliwskiego w 41 OTU w Hawarden. W jednostce zapoznał się z czekającymi go na wojnie zadaniami bojowymi, ćwicząc za sterami Hurricane'ów II i Spitfire'ów V.

11 listopada 1944 r. przydzielony został do 315 Dywizjonu "Dęblińskiego", stacjonującego w Peterhead. Swoją pierwszy lot bojowy wykonał 25 listopada 1944 r. na Mustangu III, z zadaniem eskorty Moskwitów i Beaufighterów nad Stavanger w Norwegii. 7 grudnia 1944 r., podczas czwartego z kolei lotu nad Norwegię, przeżył pierwsze spotkanie z niemieckimi myśliwcami. Do końca wojny wykonał w sumie 24 loty bojowe (głównie nad Norwegię oraz nad Niemcy) oraz 14 lotów operacyjnych. W 315 dywizjonie pozostał do 8 czerwca 1946 r. Pragnąc rozpocząć studia wziął urlop z wojska. Odszedł początkowo do jednostki zbornej 4 Personnel Holding Unit w Cammeringham. W listopadzie 1946 r. przeniesiony został do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. Zdecydował się pozostać na emigracji.

Za zasługi bojowe odznaczony został dwukrotnie Krzyżem Walecznych (po raz pierwszy za służbę w SBSK, po raz drugi za służbę w Polskich Siłach Powietrznych), Medalem Lotniczym, Medalem Wojska, Polową Odznaką Pilota oraz pamiątkowymi odznaczeniami brytyjskimi. Zdemobilizował się w polskim stopniu porucznika i brytyjskim Flight Lieutenanta.

Pod koniec 1946 r. wstąpił na uczelnię Birmingham Central Technical College, którą ukończył w lutym 1950 r. z dyplomem HND (Higher National Diploma). Znalazł pracę w firmie Air Industrial Development Ltd., ale zdecydował się potem na wyjazd do Kanady. 1 marca 1952 r. przybył drogą morską do Halifaxu. Początkowo znalazł pracę w Canadian Westinghouse Co. w Hamilton. W 1958 r. zmienił nazwisko na Forster (pseudonim używany przezeń w ZWZ). Po przeprowadzce w 1960 r. do Ottawy zatrudniony został w kanadyjskiej poczcie. Pracował jako inżynier w dziale rozwoju mechanizacji, potem awansował. Od 1977 r. był pracownikiem Federal Civil Service - struktur administracyjno-prawnych Kanady. W 1984 r. przeszedł na emeryturę. Po wojnie dwukrotnie odwiedził Polskę. W 2000 r. wydał swoje wspomnienia opatrzone tytułem "In search of Freedom". Do końca życia mieszkał w Ottawie, angażując się społecznie w życie Stowarzyszenia Kombatantów Polskich i środowisk polonijnych.

Porucznik Jan Borowczyk-Forster zmarł 22 marca 2009 r. w Ottawie, półtora miesiąca przed swymi 90 urodzinami. Był żonaty z Reginą z domu Lipińska, miał syna i trzy córki.

Źródła:

fotografia ze zbiorów pana Jana Borowczyka
dokumenty z Instytutu Polskiego i Muzeum Sikorskiego w Londynie
Borowczyk-Forster J., In search of freedom, Canadian Polish Research Institute, Ottawa 2000

Wojciech Zmyślony

⌘ wstecz